

Likabehandlingsplan

- plan för arbetet mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

Hellbergs förskola

Giltighetstid: 2021-12-01 – t.o.m. 2022-11-30

Ansvarig rektor: Gunilla Eriksson

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn/elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en likabehandlingsplan är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

I vårt arbete med barnen ska vi använda oss av trivselregler som tydligt beskriver hur vi ska vara mot varandra. Vi förstärker även detta genom att använda oss av tecken. Skapa gemenskap och glädje med alla barn i dagens alla situationer. Detta förstärker vi i samlingar och aktiviteter där vi samtalar om olikheter och likheter, där olikheter lyfts fram till något positivt.

Vid inskolning berättar vi om planen för föräldrarna så att de kan ta del av innehållet i den, den är synlig och tillhands för alla som vill läsa den. Vi ska delge föräldrarna om innehållet i Likabehandlingsplanen till exempel vid föräldrasamtal och föräldramöten. Den ska också finnas tillgänglig på förskolans hemsida.

3. Kartlägningsområden 2021

Frågan var;

Får alla barn vara med och leka? Vad känner du när du inte får vara med? Vill du leka ensam ibland?

Vi har intervjuat några barn och alla har svarat att alla barn får vara med och leka.

Om man inte får vara med och leka säger barnen att de säger stopp, sedan känns det bättre, några barn svarade att de blir ledsna och att det känns dåligt.

De flesta barnen svarade att de vill leka ensam ibland, några svarade att man alltid vill leka med en kompis.

Vi ser att vårt arbete med relationer och hur man är en bra kompis ger frukt, men att vi inte kan släppa det. Vi behöver kontinuerligt arbeta med detta.

4. Mål för arbetet

Vårt mål är givetvis att alla barn får vara med och leka. Ingen ska känna sig ensam. Alla får vara med i leken.

Barn som är trygga och nyfikna och som har god självkänsla.

Kompetenta barn som klarar mycket själva.

Barn som känner stolthet över vad de har skapat.

Barn som känner att de duger som de är.

Barn som vet allas lika värde och som är en bra kompis.

Barn som är "fiffiga" kompisar.

Det ska finnas pedagoger de tider det behövs mest.

Det är viktigt med gemensam syn i huset på lärmiljöer.

Arbetet med likabehandling är ett kontinuerligt arbete på Hellbergs förskola och det är viktigt för oss att ge alla barn redskap för att hantera konflikter. Vi vill att alla barn ska veta att det är okej att hämta en pedagog och att alla konflikter går att lösa.

5. Handlingsplan

Vi kommer att fortsätta vårt arbete med hur man är en bra kompis. Vi kommer att samtala med barnen då vi har samlingar och som material använder vi "kompisböckerna".

Vi arbetar regelbundet med värdegrundsfrågor, som kamratskap, känslor och trivselregler- allas lika värde. Barnkonventionen ligger också till grund för detta arbete.

Vid schemaläggning tänker vi på att det måste finnas tillräckligt med pedagoger vid de tider då vi har flest barn. Vi har en gemensam syn på våra lärmiljöer. Allt detta skapar trygghet hos barnen och att miljöerna följer en röd tråd oavsett vilken avdelning de är på. Vi följer årshjulet för uppföljning och utvärdering. Läraren och Hellbergs förskolor arbetar på liknande sätt med värdegrundsfrågor.

Vi märker efter att vi ändrat i miljön att vi lättare fångar upp och möter barnen direkt i konflikten. Efter ändringar i schemat där vi har flest pedagoger då det är flest barn märker vi att det fungerar väldigt bra.

6. Utvärdering av genomförda insatser 2020

Frågan för vår kartläggning var: **Känner du dig trygg på förskolan? Lyssnar dina kamrater om du säger stopp? Vad ska du göra om en kompis inte lyssnar när du säger stopp?**

Vi har intervjuat fem barn. Utifrån vår erfarenhet om barnens språkkunskaper valde vi att ställa frågor kring ordens betydelse innan vi ställde huvudfrågorna.

Det vi kunde se är att några av barnen visste vad ordet trygg betyder, men de flesta visste det inte. När barnen sedan fick en förklaring av ordet kunde de utifrån det svara på nästa fråga. Utifrån vår intervju kan vi se att alla barn känner sig trygga på förskolan. Ordet stopp hade alla barnen en förståelse för, vilket kan förklaras med att vi jobbat väldigt mycket med ordet stopp i den vardagliga verksamheten samt med kompisboken "säg stopp". De flesta barn upplever att de behöver säga stopp flera gånger innan deras kompisar lyssnar på dem, vilket vi tolkar som att de kan ha lite svårt med sin impuls kontroll och behöver lite mer tid för att ändra sitt tankesätt och förstå att det de gjort var del. Samtidigt inser vi att det arbete vi gjort tillsammans med barnen har givit resultat. Barnen berättar även att de känner sig trygga med att ta hjälp av en vuxen om de inte klarar av att hantera konflikten själv.

7. Barns delaktighet i arbetet

Vi börjar varje termin med att utforma trivselregler tillsammans med barnen. Vi börjar också varje termin med att arbeta extra mycket med tema kamrat. Vi läser böcker, spelar spel, flanosagor, samtal, lekar och sånger, som bygger på kamratskap är några exempel på hur vi arbetar med detta.

Barnen är delaktiga i arbetet på så sätt att vi arbetar med kompisböckerna och samtalar med dem på samlingar om hur man är en bra kompis.

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när barn kränker barn.

- Den/de som upptäcker eller får vetskap om händelsen kontaktar arbetslaget.
- Föräldrar/vårdnadshavare kontaktas.
- Skyndsam anmälan till STELLA-systemet. Utöver anmälningskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärdsskyldighet.
- En utredning utifrån händelsen påbörjas, där även förskolans atmosfär och kultur ingår i kartläggningen.
- I vissa situationer kan stödteamet (BES) behöva kopplas in.
- Upprätta tid för uppföljning och utvärdering.

Rutiner om en vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar barn.

- Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets vårdnadshavare.
- Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

9. Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- **Kön**

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

- **Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)**

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

- **Etnisk tillhörighet**

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

- **Funktionsnedsättning**

(i diskrimineringslagen funktionshinder)

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshinderande.

- **Sexuell läggning**

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuellitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

• Ålder

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, sarskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäligen tillgänglighetsåtgärder kan komma att göras sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet "sexuella trakasserier" innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

• Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

• Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

• Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

• Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.